

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

2. Semina belli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](#)

bat, conspicit mutuis in se cædibus coortos, ad unum omnes concidere, exceptis duntaxat quinque, quorum adminiculo, Thebas urbem eo ipso in loco condidit, & regionem Bæotiam vocavit. Rebus tam præclarè gestis, præmium meruit, ab ipso Jove dandum. Et hoc non aliud fuit, quam *Harmonia*; Martis & Veneris filia, virgo lectissima. Dona nuptialia à Dijs omnibus contributa. Ceres frumentum est larrita, Mercurius lyram donavit, Vulcanus pretiosum monile, Pallas artis rarae flammæum: Cybele cymbala & tympana contulit: Apollo & Musæ hymenæum cecinerunt.

Ethica.

Prima instructio.

I. (a) Cadmus bove duce ad Parnassum Musarum montem, & Castalij fontis antrum devenit. Laboriosum bos animal docet eruditio nem fudore ac labore comparandam. Veteres ut Symbolum laboris exprimerent, bovis caput pingebant aut sculpebant, Pierio teste. Et verò inter ornamenti sculpturæ etiam hodie videntur capita bovina, lemniscis, floribus & coronis redimita: ut indicetur, honores esse fructum laboris. Equi celeritate, boves viribus & assiduitate pollent, denotantque laboriosam constantiam, non desultoriam curiositatem; fortius figunt pedem, & nervosiùs sulcant terram arando; hinc radices profundiùs actæ & copiosius inde surgentes fruges proveniunt. Nec temere bos est Apollini sacer, juxta illud Maronis:

Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.

Nam si omnia alia labore constant, quanto magis ingenuæ artes conatum requirunt indefessum & pervigiles curas. Cadmus quærendo fororem Europam, habuit Apollinem auspicem itineris, ducem bovem. Quisquis sapientiam, quam regum intelligentissimus Sap. 8. quæsivit sibi Sponsam assumere, & alibi sororem vocavit, virginem utique lectissimam inquirit, is meminerit Apollinem, hoc est, viros doctos sibi consulendos de via: Ductorem verò ac comitem adhibendum bovem, id est, laborem. Neque est, quod lentitudinem hujus animantis incuses; sat citò progredieris, si sat benè. Amor ipse discendi si cum labore jungetur, addet alas, & bovem, qui D. Lucæ, liberalium artium Patrono, consecratus est, pennatum reddet, & expeditiorem Pegasō.

II. (b) Altera instructio, Væsana bellandi cupido est compescenda. Viri galeati è dentibus seminatis exorti, sunt *Bella*, quæ concitantr Procerum sævis & ambitiosis consilijs, ac linguis vipereo veneno ple-

(a) *Bos laboris Symbolum.* (b) *Semina Belli.*

nis.

nis. Paucorum divitiae, cunctorum faciunt inopiam: & de provinciarum lacrimis, funesta improborum gaudia suginantur. Iorum ambitio, populorum sanguine, urbium excidio, provinciarum vastitate saturatur. Quas parari classes, quæ arma moveri, quas urbes exscindi, quas gentes obrui oporteat, horum sententijs agitur. Hi de fortunis & sanguine hominum decernunt, ut amplitudini suæ serviant; & privato odio res publicas gerunt, fortunæ suæ miserorum exitio litantes. Libido dominandi nunquam non causas bellorum habet; & ut habeat, occasiones seminat. Merito Sallustius: *Vna, & ea vetus causa est bellandi, profunda cupidio imperij, & divitiarum; nempe ambitio & avaritia.* Hæc est bellorum sementis, hæc milites velut malas herbas producit, sed non raro in autoris calamitates, & intestinas clades erupturos. Non uno in loco S. Historia narrat, Israëlitarum hostes mutuis insemetipso cædibus senvijse. Judic. 7. Madianitæ ad militarem Hebræorum clamorem, ductore Gedeone, mutua se cæde truncabant. 1. Reg. 14. Philisthæorum versus fuerat gladius uniuscujusque ad proximum suum. 2. Paral. 20. Ammonitæ & Moabitæ ad preces religiosissimi Josaphati, in semetipso, mutuis occidere vulneribus. Hic fructus ex Cadmæa segete surgit.

III. (c) Tertia instructio. Cadmus in uxorem duxit *Harmoniam* seu *Concordiam* in concentu, Dijs, hominibusque plaudentibus. O felix conjugium, in quo concors morum similitudo jungit amantes! Hac harmonia nihil est jucundius, nihil suavius. Huc quadrat illud Proverb. cap. 19. v. 14. *Domus & divitiae dantur à parentibus: à Domino autem proprie uxor prudens.* Septuaginta Interpretes vertunt: *Domum & substantiam dividunt patres pueris, à Domino autem aptatur mulier viro.* Græcè pro aptatur, habetur ἀγνοέται, ab ἀγνόω quod idem est, ac congruo, adatio, quadro, compono, conglutino, tempero; & maxime spectat ad Musicos, qui voces diversas, graves, acutas, medias inter se contemperant, ut suavem concentum & harmoniam efficiant. Hanc inter maritum & uxorem solus Deus efficere potest, qui solus novit & pervidet affectiones ac conditiones conjugum; unde nuptijs Cadmi & Harmoniæ singuntur ipsi Dij interfuisse, suaque dona contribuisse. Et verò non omnis uxor, etiam bona, cuilibet viro est congrua, v. g. tristis non est commoda læto, nec pauper diviti, nec plebeia Principi, nec liberalis tenaci, nec lenis austero, & ita de cæteris. Hæc harmonia si absit, quæ potest esse voluptas, quæ felicitas in connubio, ubi quod vult maritus, non vult uxor: quod ille amat, hæc odit;

L 2.

cūm

(c) *Quodnam connubium sit felic.*